

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

**Збірник
матеріалів V Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**12-14 квітня 2023 року
м. Одеса**

УДК 378 (063)**О-40**

О-40 Забезпечення якості вищої освіти: матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (12-14 квітня 2023 р). – Одеса: ОНТУ, 2023. – 753с.

Збірник містить тези планарних доповідей, доповідей по інноваційним технологіям, шляхам розвитку і вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (секція 1), інформаційним технологіям та методологічним особливостям дистанційних форм навчання (секція 2), методологічним основам формування кадрового потенціалу науково-педагогічних та педагогічних працівників (секція 3) та фахової передвищої освіти як складової механізму забезпечення якості вищої освіти (секція 4).

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори тез доповідей. Матеріали друкуються мовою оригінала. Передрукування матеріалів збірника дозволяється лише за згодою організаційного комітету. Ліцензія СС-ВУ.

УДК 378 (063)**© Одеський національний технологічний
університет, 2023**

За пропозиціями саме студентів зняті обмеження у виборі конкретних мов програмування при розбудові та налагодженні відповідних консольних додатків.

Однак при цьому суворо вимагаємо притримуватися форматів, за якими вони проводять обчислення та формують таблиці числових результатів.

За минулі роки студенти виконували програмну частину завдання на таких сучасних мовах програмування як C++, C#, Python та інші.

Студенти, які були більш здібними саме у програмуванні, окрім обов'язкової частини завдань додатково, за власної ініціативи, обчислювали програмним шляхом векторні діаграми та здійснювали їх безпосередню візуалізацію, чим більш якісно ілюстрували власні результати розв'язування завдання.

При цьому вони не спиралися на існуючі програмні оболонки, а використовували лише наявні вбудовані графічні методи з мов програмування.

В якості висновків, які автори зробили для себе, можна констатувати певну зацікавленість студентів у виконанні фізико-математичних контрольних завдань із завершальним етапом у вигляді відповідної комп'ютерної програми, яка дозволяє їм виконувати обчислення без застосування для цього традиційного калькулятора.

В подальшому планується розширення даної методики зі створення контрольних завдань для студентів на такі навчальні дисципліни, як «Структури даних та алгоритми» та «Методи наближених обчислень», які є природно пов'язаними із математичним (структурним) та об'єктно-орієнтованим програмуванням.

УДК 378.147:616.314

ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ СТОМАТОЛОГІВ У ПДМУ

А.В. Зайцев, Н.В. Котелевська, О.П. Костиренко
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава

У вищій медичній школі компетентностний підхід орієнтований на всебічний розвиток і підготовку не лише фахівця певної сфери професійної діяльності, а на компетентності, які дозволяють мобільно змінювати професійну діяльність. Це спричинено соціально-економічними умовами, які вимагають формування свідомого члена суспільства, відповідального за результати своєї праці, здатного до міжпредметної взаємодії, реалізації своїх знань і вмінь у різних умовах, вихованої та освіченої особистості. Адже реалізація цього підходу ґрунтується на розумінні, що прогрес людства визначається рівнем розвитку особистості [1].

Інтеграційні процеси є ознакою часу. Вони відбуваються на різних рівнях, а також у різних сферах нашого життя. Згідно з вимогами «Стандарту

вищої освіти України», дисципліна «Терапевтична стоматологія» забезпечує набуття студентами базових та загальних компетентностей. Серед яких – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність бути сучасно навченим, постійно вчитися та поглиблювати свої знання на підставі досягнень сучасної медицини та, зокрема, стоматології; знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Термін «інтеграція» – поняття теорії систем. В перекладі з латини він означає об'єднання будь-яких елементів в одне ціле, а також поєднання та координація дій різних частин цілісної системи; процес взаємозближення і взаємодії окремих структур.

Проблема комплексного засвоєння вивчаємої дисципліни стосується міжфахових зв'язків. Це повинно виявлятися у вмінні використання категорій і понять різних дисциплін у повсякденній практиці фахівця. Такий пошук шляхів інтеграції галузей стосується також майбутнього лікаря і є **актуальним** питанням сучасної освіти. Тому значна роль у сучасній медичній освіті відводиться упровадженню міждисциплінарної інтеграції. Системний міждисциплінарний метод навчання відіграє головну роль у підготовці лікаря з якісно новим рівнем мислення. Найважливішою метою навчального процесу у вищому медичному закладі є формування особистості лікаря, який вміє сприймати необхідну інформацію, самостійно здобувати та використовувати її на практиці, вирішувати складні клінічні завдання [2].

Мета виступу є формування в навчальному процесі в ПДМУ особистості фахівця, який вміє сприймати необхідну інформацію, самостійно здобувати і використовувати її на практиці, що допоможе вирішувати йому виникаючі проблеми.

Для цього у ПДМУ використовується системний підхід. Він залучає до себе методологічні напрями, запозичені з різних наук й об'єднані тенденцією вивчення своїх об'єктів як систем. В його основі міститься відмова від односторонніх методів дослідження. Причому основний акцент зосереджено на цілісності інтегрованих якостей об'єкта, виявленні зв'язків та взаємин з іншими об'єктами і з навколишнім середовищем.

Викладачі кафедри терапевтичної стоматології велику увагу приділяють взаємозв'язку окремих дисциплін поміж собою. А саме інтеграції знань, які стосуються дентального органа та пов'язаних з ним проблем.

Еволюція зуба є дуже цікавим явищем, яке стосується фізіологічних і патологічних процесів, що відбуваються як в самому, так і в оточуючих його тканинах. Зуби примітні тим, що за час свого півмільярдлітнього існування змінювали місце розташування, доповнювалися додатковими структурами і перемінювали своє функціональне призначення. Виникнення кісткового скелета сталося завдяки появі зуба, що робить питання розгляду еволюції зуба ще більш важливим.

На підставі фактів з палеонтологічного літопису та низки явищ, пов'язаних із фізіологією живих істот нашої планети доведено, що дентальний орган став надійним та доступним сховищем для сполук фосфорного ти-

пу. Тому, завдяки виникненню цієї організації, пішов подальший прогрес створення твердих тканин хребетних на новій основі [3].

Еволюційному процесу притаманно підвищення організації живих істот. Одним із шляхів біологічного прогресу, що полягає у значному ускладненні будови організмів та підвищенні загального рівня їхньої організації, являється ароморфоз. Дані систематики, біогеографії, порівняльної анатомії, палеонтології надають змогу з великою достовірністю відновлювати ароморфози. До головних ароморфозів хребетних відносяться: утворення центральної нервової системи із подальшим розвитком головного мозку; формування внутрішнього осевого скелета; розвиток замкнутої кровоносної системи із серцем; високий рівень диференціації всіх органів та систем.

З появою кібернетики, поняття «система» міцно увійшло у лексикон всіх розділів науки. У біології став актуальним розгляд систем організму, які з'явилися в процесі еволюції в якості морфофізіологічно прогресивних утворень. З появою у хребетних дентальних органів, що спочатку розташовувались на тілі тварини, гіпоталамусу, модифікації нирок в організмі виникає нова система – система терморегуляції. Був зроблений висновок, що зуби виконували призначення гольчастих радіаторів складної конструкції [4].

На підставі вивчення антропологічної колекції, яку зібрали співробітники Полтавського краєзнавчого музею та Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, на предмет захворювання на карієс зубів, було визначено показники інтенсивності та поширеності цієї хвороби від епохи міді з прогнозуванням у майбутнє. Після вивчення показників карієсу та їх аналізу можна припустити, що зміни карієзної патології є наслідком впливу чинників довкілля, тобто зміни в фенотипі. Це не що інше, як показники норми реакції. Зіставляючи дані з історичних джерел про умови проживання населення, можна судити про силу реагування індивіда та популяції в цілому на певні фактори довкілля. Інтерполяція показників у майбутнє може вказати зміну норми реакції на діючий зараз подразник у майбутньому [5].

Математичні методи застосовують у багатьох галузях біології, зокрема, в медицині. Ними можна описати і кількість, і якість (функцію). Запропоновану методику можна використовувати при вивченні функції представників мікробіому порожнини рота, обчисленні показника антагоністичної активності [6].

Висновки. Окрім глибокого знання своєї спеціальності майбутній фахівець лікар-стоматолог повинен добре орієнтуватися в усе зростаючому потоці інформації. Важливу роль в цьому відіграє інтеграція ним різноманітних знань та компетентностей. Нестандартний інтегрований підхід до використання знань однієї галузі в інших, міжфахових галузях в інтеграції з іншими сутностями надає змогу ширше використовувати їх, глибше розкривати науковий та прикладний потенціал.

Перспектива подальших розробок: подання різноманітного матеріалу, який стосується одного об'єкту дослідження, яке повинно формувати у здобувачів вищої освіти багатогранну уяву стосовно цього об'єкта.

Література

1. Цвіренко С.М., Похилько В.І., Артёмова Н.С., Зюзіна Л.С., Соловйова Г.О. Компетенції та компетентності у вищій медичній школі на сучасному етапі розвитку освіти. Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні. 2019. С. 236-238.
2. Формування професійної компетентності майбутніх лікарів-стоматологів / Т.О. Петрушанко, Н.М. Іленко, Н.В. Іленко-Лобач [та ін.] // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24–25 листопада 2022 р. - Полтава, 2022. - С. 190–193.
3. Зайцев А.В. Возможная функция зуба в филогенезе позвоночных / А. В. Зайцев, А.В. Ваценко, Н.А. Улановская-Цыба, Н.А. Передерий, Е.В. Силкова // Вісник проблем біології і медицини. - 2016. - Вип. 2(1). - С. 188-192.
4. Зайцев А.В. Система терморегуляции как основной ароморфоз позвоночных / А.В. Зайцев, А.В. Ваценко // Актуальні проблеми сучасної медицини. Вісник Української медичної стоматологічної академії. - 2008. - Т 8, Вип. 3. - С.226-228.
5. Зайцев А.В., Передерий Н.А., Ваценко А.В., Улановская-Цыба Н.А., Дубинин С.И., Пилюгин В.А., Силкова Е.В., Рябушко Е.Б., Овчаренко О.В. Использование стоматологических показателей в биологии. Wiadomości Lekarskie. 2018; Т. LXXI, №5: 1099-1103.
6. Зайцев А.В., Котелевська Н.В., Бойченко О.М., Ніколішин А.К. Обчислення мікмікробних взаємин орального біотопу. Український стоматологічний альманах. 2021; № 2: 6-10.

УДК: 373.3.017.4(06)

METHODS OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN'S CIVIC EDUCATION IN A MODERN SCHOOL

T. Ya. Hritchenko

Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman

The democratic state formation, the overcoming of crisis processes in the development of Ukraine, its revival based on national spirituality traditions is facilitated by the organization of young generation's civic education. Favorable conditions for pupils' civic education, in particular on a regional basis, are created in primary school.

Based on the scientific sources [1; 2; 3; 4; 5; 6] analysis, we single out the following groups of methods of junior schoolchildren's civic education:

№ з/п	Тема, автори, навчальний заклад	Стор.
10	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ДОСТОВІРНОСТІ ОТРИМАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПРОЦЕСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В.М. Сідлецький Національний університет харчових технологій, м. Київ	42
11	РОЛЬ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ СВІТИ У ПІДГОТОВЦІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ Б.В. Єгоров, А.В. Макаринська, Т.М. Турпунова Одеський національний технологічний університет, м. Одеса	43
12	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.Г. Скляр, Р.В. Скляр Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя	45
13	НАУКОВИЙ СУПРОВІД УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ Т.Й. Франчук Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський	48
14	КЛАСИФІКАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ОСВІТНІХ МОДЕЛЕЙ У СУЧАСНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ К.В. Батаєва Житомирський економіко-гуманітарний інститут університету «Україна», м. Житомир	51
15	РОБОТА В МАЛИХ ГРУПАХ ЯК ФОРМА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ КОМУНІКАТИВНУ СПРЯМОВАНІСТЬ НАВЧАННЯ В.А. Перцева Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків	54
16	НОВІ МЕТОДИКИ ВИКОНАННЯ РГЗ З ТЕОРЕТИЧНОЇ МЕХАНІКИ М.Б. Косой, К.С. Палій, О.П. Царенко Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса	56
17	ІНТЕГРОВАННИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ СТОМАТОЛОГІВ У ПДМУ А.В. Зайцев, Н.В. Котелевська, О.П. Костиренко Полтавський державний медичний університет, м. Полтава	59
18	METHODS OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN'S CIVIC EDUCATION IN A MODERN SCHOOL Т. Ya. Hritchenko Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman	62